

CONCEPT

Besluit van ... houdende de vaststelling van een nieuw Handelsregisterbesluit 200. (Handelsregisterbesluit 200.)

NOTA VAN TOELICHTING

(16-11-2007)

I. ALGEMEEN

1. Aanleiding

Het voorliggende besluit geeft een nadere invulling aan de Handelsregisterwet 2007 (hierna: de wet) en treedt in de plaats van het Handelsregisterbesluit 1996. De wet voert een aantal wijzigingen door die relevant zijn voor dit besluit. Ten eerste vergroot de wet ten opzichte van de Handelsregisterwet 1996 de kring van deelnemers aan het economisch en maatschappelijk verkeer die in het handelsregister (hierna: het register) moeten worden ingeschreven. Ten tweede wordt het register een onderdeel van het stelsel van basisregistraties. Deze beide wijzigingen ten opzichte van de Handelsregisterwet 1996 nopen tot inhoudelijke wijzigingen in dit besluit ten opzichte van het Handelsregisterbesluit 1996.

2. Handelsregisterwet 2007

2.1 Algemeen

Hieronder zal kort de inhoud van de wet worden besproken. Omdat de inhoud van het besluit nauw samenhangt met de inhoud van de wet, zullen met name de punten in de wet die terugkomen in het besluit aan de orde komen.

De wet voert het onderscheid tussen authentieke en niet-authentieke gegevens in. De gedachte daarachter is dat de burger niet gevraagd wordt naar gegevens die reeds bij de overheid bekend zijn. Daartoe worden gegevens aangewezen die de overheid verplicht is te gebruiken, deze gegevens worden 'authentieke' gegevens genoemd. Het onderscheid tussen authentieke en niet-authentieke gegevens is gegeven in de verdeling tussen de wet en dit besluit. De gegevens die in de wet genoemd worden zijn authentiek en de gegevens die in het besluit genoemd worden zijn niet-authentiek. Deze verdeling heeft tot gevolg gehad dat de gegevens die met betrekking tot één onderneming of rechtspersoon worden opgenomen in het register nu deels in de wet en deels in het besluit staan.

Onder de wet komen twee algemene maatregelen van bestuur, dit besluit en een algemene maatregel van bestuur waarin de financiële aspecten worden opgenomen. De grondslag voor dit tweede besluit is te vinden in de artikelen 49 en 50 van de wet.

2.2 Beheer van het register

Het beheer van het register is opgedragen aan de kamers van koophandel (hierna: kamers). De gegevens in het register zijn in een landelijk bestand opgenomen. De regionale kamers, als afzonderlijke zelfstandige bestuursorganen, hebben een uitvoerende taak op het gebied van het registerbeheer en voeren online wijzigingen door in dit landelijke digitale bestand.

Op grond van artikel 3, vierde lid, en artikel 41a van de wet maken de kamers onderling afspraken, bijvoorbeeld via het samenwerkingsverband, die de uniforme uitvoering van bedoelde procedures bevorderen (vgl. artikel 3, vierde lid, van de wet). Voorts is denkbaar dat de kamers, met inachtneming van het daaromtrent bepaalde in de Algemene wet bestuursrecht, uitvoeringswerkzaamheden van elkaar overnemen en elkaar indien noodzakelijk bevoegdheden mandateren die hen individueel op grond van de wet of dit besluit toekomen.

Het wetsontwerp tot wijziging van de Wet op de kamers van koophandel en fabrieken 1997 (Kamerstukken II, 2006/07, 30857 nr. 2) merkt de vereniging met de naam "Kamer van Koophandel Nederland" aan als het samenwerkingsverband in de zin van die wet en draagt deze een aantal coördinerende en faciliterende taken op met betrekking tot het verkeer tussen de kamers onderling of tussen de Minister van Economische Zaken en de kamers.

Deze zijn niet beperkt tot de in genoemde wet beschreven taken maar kunnen zich ook op het terrein bevinden van de elders bij wet geregelde taken van de kamers, zoals de in de Handelsregisterwet aan de afzonderlijke kamers opgedragen registertaak.¹

2.3 Toepasselijkheid Algemene wet bestuursrecht

De kamers hebben een taak in het bevorderen van de kwaliteit van het register. Vanwege het verplichte gebruik van authentieke gegevens door bestuursorganen is er een groot belang bij een goede kwaliteit van deze gegevens. Maar ook voor niet-authentieke gegevens hebben gebruikers belang bij de goede kwaliteit ervan. In dat beeld past een actievere rol van de kamers. Anders dan onder de Handelsregisterwet 1996 is de kamer niet meer lijdelijk met betrekking tot de inschrijving. Het al dan niet inschrijven van een opgave is een beslissing van de kamer, evenals het wijzigen van een gegeven zonder opgave. Deze beslissingen zijn besloten in de zin van artikel 1:3 van de Algemene wet bestuursrecht. Immers het betreft de beslissing om al dan niet tot inschrijving over te gaan een schriftelijke beslissing van een bestuursorgaan, inhoudende een publiekrechtelijke rechtshandeling. De rechtshandeling van het inschrijven is gericht op een of meer van de volgende rechtsgevolgen. Met uitzondering van enkele specifieke situaties ontstaat door de inschrijving derdenwerking en sommige rechtspersonen, bijvoorbeeld het Europees economisch samenwerkingsverband komen niet tot stand, dan nadat ingeschreven is. De beslissingen van de kamer inzake inschrijven en aanpassen van de gegevens zijn beschikkingen, in de zin van artikel 1:3, tweede lid, van de Algemene wet bestuursrecht, en daartegen staat bezwaar bij de kamer en beroep bij de bestuursrechter open.

3. De inhoud van het register: wie worden ingeschreven en met welke gegevens.

3.1 Wie moeten in het register worden ingeschreven

Het uitgangspunt van de wet is dat alle organisaties die deelnemen aan het economisch verkeer, ingeschreven worden. Op grond van dat uitgangspunt is in artikel 5 van de wet een inschrijfplicht voor alle ondernemingen opgenomen en is in artikel 6 van de wet een inschrijfplicht voor alle rechtspersonen opgenomen.

Wanneer sprake is van een onderneming wordt in dit besluit in artikel 2 bepaald. Welke organisatievormen rechtspersoonlijkheid hebben is bepaald in andere specifieke regelgeving. In de artikelen 1 tot en met 3 van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek wordt de rechtspersoonlijkheid toegekend en in de instellingsregelgeving wordt voor de publiekrechtelijke rechtspersonen de rechtspersoonlijkheid bepaald.

Volgens de wet geldt de inschrijfplicht dus voor ondernemingen en rechtspersonen. Evenals in andere rechtsgebieden, zoals het vennootschapsrecht, wordt in de wet onderscheid gemaakt tussen de onderneming en degene voor wiens rekening en risico de onderneming gedreven wordt (degene aan wie de onderneming toebehoort). Elke onderneming behoort toe aan hetzij een of meer natuurlijke personen, hetzij een rechtspersoon. Bij elke rechtspersoon is het denkbaar dat er een onderneming aan toebehoort, dus niet alleen bij BVs en NV's maar ook bij verenigingen, kerkgenootschappen, publiekrechtelijke rechtspersonen etc.

Er kunnen zich dus de volgende situaties voordoen die elk leiden tot een inschrijfplicht:

- 1) een onderneming die wordt gedreven door een natuurlijk persoon (of meerdere natuurlijke personen zoals een maatschap);
- 2) een onderneming die toebehoort aan een rechtspersoon, bijvoorbeeld aan een BV of aan een vereniging met volledige rechtsbevoegdheid; het spraakgebruik maakt dan geen onderscheid tussen de onderneming en degene aan wie de onderneming toebehoort maar juridisch zijn het twee eenheden. Dat valt pas weer op als de onderneming ophoudt te bestaan maar de rechtspersoon niet: Dan blijft een lege BV zonder activiteit en dus ook zonder vestiging over. De onderneming wordt dan uitgeschreven uit het register maar de rechtspersoon niet.
- 3) een rechtspersoon waaraan geen onderneming toebehoort. Voorbeeld een vereniging met alleen andersoortige activiteiten dan het drijven van een onderneming, een kerkgenootschap of publiekrechtelijke rechtspersoon ingeval daaraan geen onderneming toebehoort.

¹ Kamerstukken II, 2006/07, 30857, nr.3

De rechtspersonen zijn onder te verdelen in privaatrechtelijke rechtspersonen, publiekrechtelijke rechtspersonen en rechtspersonen sui generis. De laatste groep omvat de kerkgenootschappen, alsmede de zelfstandige onderdelen en de lichamen waarin zij zijn verenigd, zie artikel 2, van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek. Op grond van de wet geldt er, in tegenstelling tot voorheen, een inschrijfplicht voor kerkgenootschappen en voor publiekrechtelijke rechtspersonen. Met betrekking tot deze rechtspersonen heeft er dus een wijziging in het beleid plaatsgevonden.

Kerkgenootschappen en de lichamen waarin zij zijn verenigd vormen een van de groepen rechtspersonen die op grond van de wet nieuw moeten worden ingeschreven. Zij vormen een zeer heterogene groep met als enig gezamenlijk kenmerk het feit dat zij aangeven rechtspersoon in de zin van artikel 2, van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek te zijn. In de situatie dat aan een kerkgenootschap een onderneming toebehoort - denk aan situaties als regelmatig zaalverhuur of een lectuurwinkel - wordt deze onderneming ingeschreven overeenkomstig het bepaalde in de artikelen 9 tot en met 11 van de wet. Over degene aan wie de onderneming toebehoort, het kerkgenootschap, worden de gegevens van de artikelen 12 tot en met 14 van de wet opgenomen voor zover ze niet zijn uitgezonderd in artikel 31 en de niet-authentieke gegevens die in artikel 31, tweede lid, van een kerkgenootschap worden opgenomen.

Voor levensbeschouwelijke groeperingen die de rechtsvorm van een (formele) vereniging of stichting hebben en zichzelf niet als rechtspersoon op grond van artikel 2 van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek zien, gold reeds onder de Handelsregisterwet 1996 de verplichting om zich als vereniging resp. stichting in het register te doen inschrijven. Voor zodanige organisaties houdt de nieuwe wet geen wijziging in. Naast de kerkgenootschappen geldt de inschrijfplicht ook voor het eerst voor publiekrechtelijke rechtspersonen.

Onder een publiekrechtelijke rechtspersoon ressorteren vaak vele agentschappen, ambtelijke diensten etc. De algemene lijn is dat slechts de publiekrechtelijke rechtspersoon wordt ingeschreven; in afwijking van die algemene lijn moeten bij ministeries ook de onderdelen die een eigen baten- en lastendienst hebben worden ingeschreven.

3.2 Wie worden ingeschreven op grond van het besluit

Voor de meeste categorieën inschrijfplichtigen blijkt hun inschrijfplicht voldoende specifiek uit de tekst van de wet. Enkele categorieën daarentegen behoeven een nadere toelichting.

In de eerste plaats betreft dat de uitwerking die artikel 2 van het besluit geeft aan het bepaalde in artikel 8 onder b van de wet: wanneer is er sprake van een onderneming.

3.2.1 Het begrip ‘onderneming’

Op grond van artikel 8 van de wet bepaalt artikel 2 van dit besluit wanneer sprake is van een onderneming. Tijdens de behandeling van de wet is in de Tweede Kamer toegezegd dat het ondernemingsbegrip in de voor te hangen algemene maatregel van bestuur zou worden uitgewerkt. Artikel 2 van dit besluit doet die toezegging gestand. In de praktijk is behoefte aan zowel duidelijkheid als flexibiliteit om met een grote verscheidenheid aan ondernemingen om te kunnen gaan. In dit artikel is bewust gekozen voor een abstracte benadering, die aan beide wensen tegemoet komt. Op grond van de bestaande jurisprudentie van de Hoge Raad en het College van Beroep voor het Bedrijfsleven is gekomen tot een aantal elementen die in een onderneming aanwezig zijn. In dit verband wordt onder meer gewezen op HR 13 januari 1966, NJ 1966, 189 en HR 12 december 1989, NJ 1990, 433.

De kamer maakt een afweging of de opgegeven entiteit een onderneming is, door de omstandigheden van het geval te toetsen. De elementen van zelfstandigheid, inbreng van arbeid of middelen, winst oogmerk en extern optreden, moeten in voldoende mate aanwezig zijn. De Minister heeft de bevoegdheid op grond van artikel 45 van de wet om beleidsregels te formuleren die invulling geven aan de open norm ‘voldoende mate’. Hij maakt van deze bevoegdheid gebruik indien aan invulling en verduidelijking van deze norm behoefte blijkt te bestaan. Voor de ondernemers en de gebruikers van het register zullen in dat geval handzame en op de praktijk toegesneden regels kunnen worden gegeven. Deze beleidsregels kunnen dan zowel bepalingen bevatten die aangeven wanneer er wel sprake is van een onderneming, als bepalingen die aangeven in welke situaties er geen sprake (meer) is van een onderneming. Het was niet mogelijk om meer inhoudelijke algemene regels op te nemen in dit besluit omdat de uitzonderingen te talrijk waren. Het zou altijd voorkomen dat er

gevallen zijn die een aparte beoordeling aan de hand van artikel 2 nodig hebben, omdat de regels daarover zwijgen. Door een algemene regel in dit besluit op te nemen en een afweging te laten aan de kamers, wordt ook voor die gevallen altijd een passende oplossing gevonden. Deze passende oplossing zal dan een deel uit gaan maken van het beleid omtrent de uitleg van het begrip ‘onderneming’. De beoordeling of er sprake is van een onderneming is niet bindend voor andere rechtsgebieden dan het handelsregister. Elk rechtsdomein zal zijn eigen criteria bepalen.

Waar bij de inschrijving van de onderneming concrete criteria worden gehanteerd is het niet meer dan logisch, tijdens de levensduur van de onderneming in het oog te blijven houden of nog steeds wordt voldaan aan die criteria. De kamers hebben als beheerders van het register ook een taak om na te gaan of de ingeschreven ondernemingen ook daadwerkelijk nog ondernemingen zijn.

Indien dat niet langer het geval is vormt dat aanleiding om tot uitschrijven over te gaan. De eigenaar c.q. bestuurders van de ingeschreven onderneming heeft resp. hebben een eigen verantwoordelijkheid en verplichting om de onderneming uit te schrijven, op grond van artikel 18 van de wet. Indien wordt verzuimd de onderneming uit te schrijven, kan de kamer na onderzoek ambtshalve besluiten de onderneming uit te schrijven. Eigen initiatief van de kamers is hier nadrukkelijk op zijn plaats, immers de kamers moeten op grond van artikel 40 van de wet maatregelen treffen om de juistheid, actualiteit en volledigheid van het register te waarborgen. Daarin past bijvoorbeeld dat de kamers binnen een zekere periode na de inschrijving bij de startende ondernemer navraag doen of diens verwachtingen ten aanzien van omzet en/of arbeidsinzet zijn uitgekomen. Ook een terugmelding (voorbeeld: de belastingdienst constateert dat reeds geruime tijd geen aangifte omzetbelasting wordt gedaan) kan een proces in gang zetten dat uiteindelijk leidt tot ambtshalve uitschrijving.

Ter illustratie: voor het register is in de volgende situaties waarschijnlijk sprake van een onderneming:

- twee jongens die een internetapplicatie hebben ontwikkeld, dat miljoenen hits per dag en een grote naamsbekendheid oplevert. Ze steken er veel tijd en geld in, en de applicatie krijgt een aanzienlijke marktwaarde. In dit geval is er sprake van voldoende ‘substance’, dus een onderneming.

- Opa die eerst voor zijn kleinkinderen maar later voor meerdere mensen in zijn omgeving hobbelpaardjes maakt. Hij steekt er op een gegeven moment een paar dagen per week tijd in en verkoopt de paardjes voor meer dan de materiaalvergoeding. In dit geval is er sprake van voldoende ‘substance’ en dus ook al noemt Opa het nog steeds een hobby, er is sprake van een onderneming.

- een rechtspersoon in oprichting is bezig met het voorbereidingshandelingen tot het starten van een onderneming. Een notaris wordt verzocht de oprichting voor te bereiden. Er kunnen ook reeds contracten worden afgesloten voor een bankrekening, nieuw briefpapier, de inkoop van goederen of bijvoorbeeld de huur van een pand. In dit geval is er gelet op de normen die daarvoor tijdens de voorbereidingsfase mogen worden aangelegd, voldoende substantie en dus een onderneming. Indien de start niet succesvol is zodat na een termijn niet een bepaalde omzet wordt gegenereerd of de notaris niet langer is belast met de oprichting, is er op dat moment geen sprake meer van voldoende ‘substance’ en dus niet langer van een onderneming.

3.2.2 Kerkgenootschappen

Naast ondernemingen moeten ook rechtspersonen worden ingeschreven. Voor kerkgenootschappen geldt dat deze niet reeds eerder inschrijfplichtig waren, derhalve verdienen deze een nadere toelichting.

Dit besluit geeft in artikel 31, ter uitwerking van artikel 6, derde lid, van de wet aan in hoeverre een organisatie van kerkgenootschappen, zelfstandige onderdelen van kerkgenootschappen of lichamen waarin zij zijn verenigd, moeten worden ingeschreven. Alleen het hoogste aggregatieniveau met rechtspersoonlijkheid is inschrijfplichtig; het kerkgenootschap bepaalt zelf welk niveau dat betreft. De inschrijvingsverplichting voor een organisatie waarvan een of meer kerkgenootschappen deel uitmaken volgt uit artikel 6, derde lid, van de wet. Indien het kerkgenootschap geen deel uitmaakt van een organisatie of indien deze organisatie geen rechtspersoonlijkheid heeft, volgt uit artikel 8, eerste respectievelijk tweede lid, een inschrijvingsplicht voor het kerkgenootschap zelf.

Enkele voorbeelden: de Rooms-Katholieke kerkprovincie is volgens de gangbare uitleg van de Nederlandse wet een kerkgenootschap met zelfstandige onderdelen (waaraan door het kerkgenootschap rechtspersoonlijkheid is toegekend): bisdommen, parochies, kloosters,

begraafplaatsen. etc. Inschrijfplichtig is de kerkprovincie, niet de bisdommen, parochies e.d. Zo ook bij de Protestantse Kerk in Nederland: deze is inschrijfplichtig, de ertoe behorende plaatselijke gemeenten, diaconieën etc. niet. Er is dus van afgezien om de zelfstandige onderdelen (al dan niet met rechtspersoonlijkheid) van een kerkgenootschap verplicht in te schrijven. Maar zelfstandige onderdelen kunnen wel op vrijwillige basis in het register worden ingeschreven.

Er zijn ook kerkgenootschappen waar het hoogste aggregatieniveau met rechtspersoonlijkheid wordt gevormd door de lokale geloofsgemeenschap. Deze kerkgenootschappen maken geen deel uit van een organisatie als bedoeld in artikel 6, derde lid van de wet. De inschrijvingsplicht voor deze kerkgenootschap volgt uit artikel 8.

De inschrijfplicht betreft dus in alle gevallen het hoogste rechtspersoonlijkheid bezittende aggregatieniveau zoals bepaald door het kerkgenootschap in kwestie.

3.2.3 Bekostigde scholen.

Om mogelijke verwarring weg te nemen heeft ook de categorie van door het Rijk bekostigde scholen nadere toelichting. Voor zo ver een (bekostigde) school onderdeel is van de gemeentelijke organisatie is het een - al dan niet zelfstandig - onderdeel van die rechtspersoon (de gemeente). Maar er zijn ook door het Rijk bekostigde scholen die onderdeel zijn van een private organisatie, veelal een stichting. Via de stichting treedt de school in het rechtsverkeer naar buiten. In dat geval worden de scholen ingeschreven als vestigingen van de privaatrechtelijke rechtspersoon (de stichting).

Naast de door het Rijk bekostigde scholen bestaan er niet door het Rijk bekostigde scholen, gefinancierd door de consumenten van het onderwijs. Deze worden ingeschreven als onderneming, indien ze voldoen aan de in artikel 2 genoemde criteria.

De situatie kan zich voordoen dat een door het Rijk bekostigde school, bijvoorbeeld een ROC, ook op de commerciële markt gaat opereren. De situatie kan zich voordoen dat een door het Rijk bekostigde school, bijvoorbeeld een ROC, ook op de commerciële markt gaat opereren en daarbij de drempel van voldoende substance waarmee sprake is van ondernemingsgewijze activiteiten van de rechtspersoon overschrijdt.. Hierdoor verandert echter de wijze van inschrijven van de vestiging niet.

3.3. Welke gegevens worden in het register opgenomen

3.3.1. Authentieke versus niet-authentieke gegevens

In de artikelen 9 tot en met 14 van de wet zijn de authentieke gegevens opgesomd die voor elke onderneming respectievelijk degene aan wie de onderneming toebehoort, elke rechtspersoon, elke vestiging van een onderneming of rechtspersoon moeten worden ingeschreven. Indien er sprake is van een rechtspersoon, ongeacht of er aan deze rechtspersoon een onderneming toebehoort, worden de gegevens opgenomen die genoemd zijn in artikelen 12, 13 en 14 van de wet en de gegevens die genoemd zijn bij de specifieke rechtsvorm in hoofdstuk 4 van dit besluit.

Artikel 17, eerste lid, onderdeel a van de wet geeft aan dat in aanvulling op de authentieke gegevens, ook andere (niet-authentieke) gegevens in het register kunnen worden opgenomen. Dat duidt onder meer op specifieke gegevens die per rechtsvorm verschillen.

Ten aanzien van publiekrechtelijke rechtspersonen alsmede kerkgenootschappen opent de wet (artikel 17, eerste lid, onder c) de mogelijkheid om bepaalde, in artikelen 12 tot en met 14 van de wet genoemde, authentieke gegevens niet op te nemen in het register. Dit besluit effectueert die bepaling.

Hoofdstuk 4 van dit besluit geeft een opsomming van de - per rechtsvorm en onderneming uiteenlopende - algemene en specifieke gegevens die moeten worden ingeschreven.

3.3.2. Gehanteerde uitgangspunten

Ijkkunten bij het bepalen van de in te schrijven gegevens zijn: de functionaliteit, in het bijzonder ten aanzien van de rechtszekerheid in het economisch verkeer en niet in de laatste plaats een zo gering mogelijke administratieve lastendruk, gegeven de mate waarin een bepaald gegeven bij de afnemers in een gerechtvaardigde behoefte voorziet. De niet-authentieke gegevens dienen in de meeste gevallen de rechtszekerheid in het economisch verkeer en worden daarom opgenomen in het handelsregister. Een aantal gegevens dienen het doel genoemd in artikel 2, onderdeel 2, van de wet. Hierbij moet voornamelijk gedacht worden aan het aantal werkzame personen of de aanduiding van de activiteit.

Ten aanzien van sommige thans reeds inschrijvingsplichtige categorieën is de gegevensset op onderdelen gewijzigd; meestal betreft dat een reductie maar in een enkel geval zijn evidente omissies uit het Handelsregisterbesluit 1996 gecorrigeerd. In de afweging om die omissies al dan niet te corrigeren is nadrukkelijk gelet op de gevolgen voor de administratieve lastendruk; die gevolgen voor de administratieve lasten bleken echter in alle gevallen marginaal.

3.3.3. Het begrip ‘vestiging’.

Artikel 1 van de wet definieert een vestiging als ‘een gebouw of complex van gebouwen waar duurzame uitoefening van de activiteiten van een onderneming of rechtspersoon plaatsvindt’. Die begripsomschrijving laat een zekere mate van toepassingsruimte. Met name de situatie van een publiekrechtelijke rechtspersoon met een of meerdere vestigingen behoeft hier verduidelijking. Als voorbeeld de scholengemeenschap die toebehoort aan een gemeente: gemeente X voert een scholengemeenschap genaamd Grootstadschool. Die bestaat uit twee onderdelen die elk op een eigen locatie zijn gevestigd: een voor vmbo/havo en een voor vwo. In dit voorbeeld worden de beide locaties van de scholengemeenschap ingeschreven als nevenvestiging van de rechtspersoon (de gemeente). Afhankelijk van de situatie in kwestie kunnen mogelijk ook de apart gehuisveste centrale administratie en het sportgebouw als een nevenvestiging van de rechtspersoon worden aangemerkt. De rechtspersoon (in dit geval de gemeente) is verantwoordelijk voor de inschrijving.

3.4. Gegevens over kerkgenootschappen of lichamen waarvan zij deel uit maken.

Aangaande een kerkgenootschap worden uitsluitend de naam en de adresgegevens geregistreerd van de entiteit op het hoogste aggregatieniveau zoals door het kerkgenootschap zelf gekozen. Vestigingen, zelfstandige onderdelen van een kerkgenootschap of kerkgenootschappen die onderdeel uitmaken van een ‘lichaam’ (een koepelorganisatie van een of meer kerkgenootschappen welke rechtspersoonlijkheid bezit) worden dus niet geregistreerd. Op grond van artikel 12 van de wet krijgt de ingeschreven rechtspersoon - het kerkgenootschap dan wel het lichaam als bedoeld in artikel 2 van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek - een uniek nummer; als rechtsvorm wordt ingeschreven ‘kerkgenootschap’. Dat laatste geldt tevens als de aanduiding van de activiteit als bedoeld in artikel 16, eerste lid, van dit besluit. Alle overige gegevens zoals die generiek worden ingeschreven met betrekking tot rechtspersonen zijn in het derde lid van artikel 31 van dit besluit uitgezonderd, op grond van artikel 17, eerste lid, onderdeel c, van de wet.

Ter zake van kerkgenootschappen wordt dus ook afgezien van het registreren van enig persoonsgegeven. Artikel 16 van de Wet bescherming persoonsgegevens staat niet toe dat de geloofsovertuiging van enig persoon in een register wordt bijgehouden. In dit register wordt weliswaar niet de geloofsovertuiging geregistreerd maar registratie van bestuurders van een kerkgenootschap zou feitelijk neerkomen op het opnemen van de geloofsovertuiging van die bestuurders, omdat deze in het grootste deel van de gevallen overeenkomt met de overtuiging van het kerkgenootschap.

3.5. Overnemen gegevens uit andere basisregisters

Het is niet langer noodzakelijk dat alle in het register op te nemen gegevens door de betrokkenen opgegeven worden. Een aantal gegevens kan namelijk ontleend worden aan andere basisregisters, op basis van artikel 17, eerste lid, onderdeel b, van de wet. Het overnemen van gegevens uit andere basisregistraties beperkt dus de administratieve lasten. Daarnaast voorkomt het discrepanties tussen de verschillende basisregisters. De aan andere registers te ontlene gegevens mogen dus niet door de kamers worden uitgevraagd. Gegevens die in een ander basisregister als authentiek zijn aangemerkt en daarin zijn opgenomen, hoeven niet langer aan het handelsregister te worden opgegeven. Deze worden direct overgenomen uit het desbetreffende basisregister zonder dat de kamer daar een aparte controle op uitvoert. De gemeentelijke basisadministratie is als basisregister in artikel 43 van het besluit opgenomen.

4. Procedures.

4.1. Wijziging gegevens

4.1.1. Terugmelding door bestuursorganen.

Het is van groot belang dat de gegevens in het register correct zijn, in het bijzonder vanwege de verplichting die op bestuursorganen rust om bij de vervulling van hun taak gebruik te maken van de authentieke gegevens in het register (artikel 30 van de wet). Een belangrijk middel om tot correcte gegevens te komen is de verplichte terugmelding indien een bestuursorgaan over aanwijzingen beschikt dat een authentiek gegeven in het register onjuist is of ontbreekt (artikel 32 van de wet). Dit besluit geeft in artikel 45 tot en met 47 invulling aan de wijze waarop de terugmelding gedaan wordt en de wijze waarop de kamer met deze terugmelding omgaat.

De terugmelding is beperkt tot de authentieke gegevens. De wet laat geen ruimte om de terugmeldprocedure ook voor niet-authentieke gegevens open te stellen aangezien dat, vooral in de beginperiode, zou kunnen leiden tot een overbelasting van het onderzoeksapparaat van de kamers. Dat neemt natuurlijk niet weg dat de kamers ook voor de niet-authentieke gegevens een maximale inspanning zullen plegen om die gegevens juist en actueel te houden: denk aan de periodieke enquête, contacten met het bankwezen en ondernemersorganisaties etc.

Bij ministeriële regeling wordt een uniform formulier vastgesteld voor de terugmelding. Dit formulier wordt afgestemd met de gebruikers van het register en vanwege de gewenste uniformiteit binnen het stelsel van basisregisters ook met de andere basisregistraties. Er is gekozen om dit formulier bij ministeriële regeling vast te stellen, in tegenstelling tot de overige formulieren, die door de kamer worden vastgesteld.

4.1.2 Wijziging van gegevens n.a.v. terugmelding

De nieuwe functie van het register als onderdeel van het stelsel van basisregistraties brengt met zich mee dat zeer hoge eisen worden gesteld aan de kwaliteit van de gegevens in het register. De kamers hebben daaromtrent een grotere eigen verantwoordelijkheid gekregen; in het verlengde daarvan wordt in artikel 5 van het besluit, de onderzoeksplicht van de kamers met betrekking tot de juistheid van opgaven ter inschrijving in het register verzwaaard.

Dit besluit geeft nadere regels voor de daarbij te hanteren procedure. De kamer aan wie een terugmelding is gericht beslist binnen één werkdag of deze terugmelding moet leiden tot het in onderzoek' plaatsen van het gegeven. Die termijn is voldoende om te kunnen bezien of recentelijk een overeenkomstige terugmelding heeft plaatsgehad, in welk geval dus reeds duidelijkheid bestaat over de juistheid van het betreffende gegeven.

Aangaande de periode waarin een gegeven in onderzoek kan staan legt het besluit vooralsnog geen maximum termijn vast. In het begin is een piek in de terugmeldingen te verwachten: het register moet dan nog in kwaliteit groeien. Dat kan dus tijdelijk een fors beslag leggen op de verwerkingscapaciteit bij de kamers. Mogelijk zal de gemiddelde doorlooptijd na de beginperiode dus afnemen maar ook nadien zal de doorlooptijd vooral worden bepaald door specifieke omstandigheden als de bereikbaarheid van de betreffende onderneming of rechtspersoon. Overigens hebben alle partijen er belang bij dat een ingesteld onderzoek zo snel mogelijk wordt afgerond.

4.1.3 Ambtshalve wijziging en inschrijving

De wet breidt de bevoegdheid van de kamers om onjuiste gegevens ambtshalve te wijzigen uit tot alle gegevens. Dat is nodig om aan de terugmeldingen de gewenste opvolging te geven; voorts is deze uitbreiding noodzakelijk in verband met het wegvallen van de kantongerechtsprocedure

De onjuistheid kan er ook in bestaan dat een onderneming of rechtspersoon ten onrechte niet in het register staat ingeschreven (artikel 32, derde lid, van de wet). Naar aanleiding van een terugmelding en ingesteld onderzoek mogen de kamers - op grond van artikel 32 jo. 33 van de wet - dus ook overgaan tot het ambtshalve inschrijven van ondernemingen en rechtspersonen die niet hebben voldaan aan de verplichting om zich in het register te doen inschrijven. Het ambtshalve kunnen inschrijven is nieuw en versterkt de compleetheid van het register.

Voor een ambtshalve inschrijving van een onderneming zal een kamer ten minste moeten beschikken over de naam en het adres van degene aan wie de onderneming toebehoort alsmede een

aanduiding van de branche waarin de onderneming naar bevinding van het bestuursorgaan dat de terugmelding heeft gedaan - meestal zal dat zijn: de belastingdienst - werkzaam is.

Een ambtshalve wijziging van een gegeven is een besluit in de zin van de Algemene wet bestuursrecht en moet voldoen aan de daaraan gestelde eisen in de Algemene wet bestuursrecht.

4.2. Rol kamers bij inschrijving

4.2.1 Onderzoek t.b.v. inschrijving

De wijze waarop een kamer een opgave tot inschrijving behandelt - dat kan zijn een nieuwe inschrijving of een mutatie - is op een belangrijk punt gewijzigd. Het besluit geeft namelijk niet langer aan dat de kamer de juistheid van een opgave 'summier' onderzoekt in tegenstelling tot het bepaalde in artikel 5, eerste lid, van het Handelsregisterbesluit 1996. Voortaan moet de kamer een grondiger onderzoek instellen of er aanwijzingen zijn voor mogelijke onjuistheid - als gevolg van frauduleus handelen of anderszins - van de opgave. Dat grondiger onderzoek wil niet zeggen dat de kamer vervolgens een garantie kan afgeven dat de ingeschreven gegevens juist zijn; de juistheid blijft de verantwoordelijkheid van degene die op grond van artikel 18 van de wet tot inschrijven verplicht of bevoegd is. Doet bijvoorbeeld een bevoegd persoon, wiens identiteit genoegzaam door de kamer is gecontroleerd, opgave van een adreswijziging van zijn bedrijf, dan gaat de onderzoeksplicht van de kamer niet zo ver dat ter plaatse moet worden gecontroleerd of inderdaad het nieuwe pand is betrokken. Wel zal de kamer naar bewijsstukken kunnen vragen dat de onderneming inderdaad in het opgegeven bedrijfspand gevestigd zal worden (bijvoorbeeld een huurcontract) en nagaan of op dat adres mogelijk reeds een ander bedrijf staat ingeschreven.

Een en ander geldt ten aanzien van alle gegevens, zowel die genoemd in de wet als die genoemd in het onderhavige besluit.

4.2.2 Weigeren inschrijving

Indien een opgave gedaan wordt door een persoon die niet tot het doen van een opgave bevoegd is, of indien zijn bevoegdheid niet voldoende is aangetoond, kan de kamer de opgave niet in behandeling nemen en moet de opgave worden geweigerd op grond van artikel 5, eerste lid.

Dit besluit geeft daarnaast in artikel 5, tweede lid, de criteria op grond waarvan een kamer kan weigeren om tot inschrijving van een opgave over te gaan. De weigering op grond van het tweede lid is een discretionaire bevoegdheid van de kamer die de opgave behandelt. Het kan, ook in gevallen waarin strijd met de wet geconstateerd wordt, immers nog steeds in het belang van het register zijn om de opgave toch in te schrijven, vanwege het belang om het register zo veel mogelijk in overeenstemming te brengen met de werkelijkheid. Bijvoorbeeld bij een opgave die te laat wordt gedaan en daarmee dus strijdig is met artikel 20, eerste lid, van de wet. De kamer die constateert dat een van de weigeringsgronden zich voordoet, zal een gemotiveerd beroep doen op deze grond indien zij voornemens is de inschrijving te weigeren.

4.3 Privacy

Om te voorkomen dat de adresgegevens van personen misbruikt worden, is er in dit besluit voor gekozen de privéadressen van bestuurders en andere functionarissen van rechtspersonen af te schermeren. Het afschermeren van de woonadressen is een proportionele maatregel, omdat een inbreuk in het privéleven bijzonder ingrijpend kan zijn.

In de praktijk was er nauwelijks behoefte aan dit adres, behalve indien er bijvoorbeeld een bestuurder persoonlijk aansprakelijk werd gesteld. De afscherming is daarom niet absoluut, in die zin dat advocaten, deurwaarders, notarissen, bestuursorganen en de in artikel 28 van de wet genoemde organisaties wel het woonadres kunnen inzien. Deze partijen hebben een gerechtvaardigd belang de woonadressen van de functionarissen te kennen.

De afscherming strekt zich niet uit over de woonadressen van functionarissen van een informele vereniging, omdat deze vereniging gekenmerkt wordt door een hoofdelijke verbondenheid van de bestuurders. Evenmin worden de woonadressen van 'overige privaatrechtelijke rechtspersonen', bedoeld in artikel 6, eerste lid, onderdeel b, van de wet, afgeschermd, omdat van die categorie niet met zekerheid gezegd kan worden dat er nauwelijks behoefte is aan het kennen van de woonadressen en de

inschatting is dat er nauwelijks risico op misbruik bestaat. Dit laatste is ook het geval voor de vereniging van eigenaars.

De afscherming geldt voor de woonadressen van de genoemde (gewezen) functionarissen. Echter, de bewaarder van boeken en bescheiden is van deze afscherming uitgezonderd, omdat hij het enige aanspreekpunt is, nadat de rechtspersoon is opgeheven.

Voor alle duidelijkheid, de woonadressen van functionarissen van ondernemingen waar als uitgangspunt een persoonlijke aansprakelijkheid geldt, zoals bij de eenmanszaak en de personenvennootschappen, vallen buiten de afschermingsregeling.

5. Dienstenrichtlijn

De Richtlijn 2006/123 van het Europees Parlement en de Raad betreffende de diensten op de interne markt (de “Dienstenrichtlijn”) bevat een verbod om bepalingen op te nemen die een onderscheid maken naar de herkomst van een dienstverrichter [PM]. In dit besluit wordt op twee plaatsen van een dienstverrichter die niet is ingeschreven in het Nederlandse handelsregister, maar wel in een buitenlands handelsregister, verlangd dat hij meer informatie verstrekt bij zijn inschrijving. In artikel 1 en in artikelen 18 en 21 geldt voor buitenlandse ondernemingen de plicht om naast het inschrijfnummer van het register ook de naam van het register, de plaats en het land waar het register gehouden wordt op te geven. Dit is noodzakelijk om te identificeren om welk register het gaat. Het is feitelijk nog niet mogelijk om de registers van de verschillende landen te linken en met één uniek nummer te werken per inschrijving. Deze maatregel is een noodzakelijk kwaad tot het moment dat die verbinding wel gelegd is en de verschillende registers gekoppeld.

Ook voor de overige elementen van het besluit heeft een toetsing aan de Dienstenrichtlijn geen bezwaren aan het licht gebracht.

6. Gevraagde adviezen

Bij het totstandkomen van dit besluit is overleg gevoerd met de kamers en de overeenkomstig artikel 52 van de wet ingestelde Gebruikersraad. Ook is het ontwerp-besluit voorgelegd aan het College Bescherming Persoonsgegevens en het Adviescollege Toetsing Administratieve Lasten.

7. Administratieve lasten

De uitvraag van gegevens op grond van dit besluit leidt tot administratieve lasten voor het bedrijfsleven en andere organisaties. Voor de thans reeds ingeschreven eenheden is geen verandering van enige omvang aan de orde. De administratieve lasten voor nieuw in te schrijven eenheden (ondernemingen en rechtspersonen die tot dusver niet in het register waren opgenomen) zijn reeds becijferd in de memorie van toelichting bij de wet. Een uitzondering daarop vormen de administratieve lasten voor kerkgenootschappen, verenigingen van eigenaars en eenmanszaken in de landbouw en visserij. Ten aanzien van ondernemingen gold eenzelfde verplichting reeds onder de oude wet en zijn de administratieve lasten niet toegenomen. Daarnaast vervalt door deze maatregel de uitvraag van ditzelfde gegeven door alle andere overheidsinstanties; het netto-effect kan daarom op nihil of zelfs negatief worden gesteld. Het Adviescollege Toetsing van Administratieve lasten (ACTAL) heeft een positief advies uitgebracht met betrekking tot dit besluit.

7.1 Lage lasten voor nieuw in te schrijven entiteiten

Op grond van de wet wordt een aantal ondernemingen en rechtspersonen in het register ingeschreven die eerder nog niet daartoe verplicht waren. Deze nieuw in te schrijven entiteiten zullen door de kamers waar dat mogelijk en zinvol is worden benaderd door middel van een omgekeerde enquête. In het voortraject verzamelen de kamers reeds uit andere bronnen zo veel mogelijk de relevante informatie over die eenheden. Die informatie wordt door de kamers aan de betreffende eenheden voorgelegd met het verzoek, de juistheid ervan te controleren.

Niet in alle situaties is een omgekeerde enquête het optimale instrument: zo is het instrument minder geschikt voor de inschrijving van kerkgenootschappen aangezien deze niet als zodanig in andere registers staan, en daarnaast omdat niet vooraf bekend is of bij een bepaald kerkgenootschap sprake is van een hoger aggregatieniveau. De omgekeerde enquête zal om praktische redenen tranchegewijs worden verzonden; de kamers bepalen zelf de volgorde waarin de onderscheiden groepen ondernemingen en rechtspersonen ‘aan de

beurt' zijn. Het is denkbaar dat een bepaalde onderneming of rechtspersoon de omgekeerde enquête niet wil afwachten maar zich al eerder zal willen laten inschrijven. Daartoe is geen beletsel.

7.2 De administratieve lasten voor verenigingen van eigenaars

De eenmalige administratieve lasten voor verenigingen van eigenaars kunnen bij toepassing van de omgekeerde enquête worden geschat op 13 minuten per vereniging voor eigenaars. Er zijn, volgens cijfers van het kadaster, ongeveer 112.000 verenigingen van eigenaars, in totaal bedragen de eenmalige lasten dus of 24267 uur.

Aangaande de structurele lasten het volgende. Weliswaar heeft een vereniging van eigenaars in het algemeen een kleiner bestuur dan een gewone vereniging maar in geval van verhuizing van een bestuurslid zal deze gebruikelijk ook zijn bestuursfunctie neerleggen. Het lijkt daarom redelijk, voor het calculeren van de administratieve lasten van een vereniging van eigenaars uit te gaan van een mutatie per twee jaar, tegen een tijdsbeslag van 43 minuten (13 minuten voor de mutatie, 30 minuten gemiddelde reistijd). De structurele administratieve lasten komen dus neer op 40133 uur. Daarnaast zijn er administratieve lasten voor nieuwe verenigingen van eigenaars, deze komen neer op 43 minuten per vereniging van eigenaars.

Overigens zullen de administratieve lasten lager uitvallen indien het mogelijk blijkt te zijn om gegevens te ontlenen aan het Kadaster. In dat geval kan er namelijk een omgekeerde enquête aan de vereniging van eigenaars gezonden worden, die minder tijd kost dan boven berekend. Daarnaast zullen, zodra elektronische inschrijving gerealiseerd is, de administratieve lasten voor verenigingen van eigenaars structureel dalen met 30 minuten tot 13 minuten per vereniging van eigenaars met een totaal van 12133 uur op jaarbasis.

7.3 De administratieve lasten voor kerkgenootschappen.

De over kerkgenootschappen in te schrijven gegevens zijn de naam en de adresgegevens van het kerkgenootschap. Bij de (initiële) inschrijving van een kerkgenootschap zal degene die deze namens het kerkgenootschap doet, moeten aantonen dat hij/zij daartoe door het kerkgenootschap is gemachtigd. Het besluit regelt namelijk niet - en kan dat ook niet regelen aangezien een kerkgenootschap uitsluitend wordt geregeerd door de eigen statuten - dat een bepaalde functionaris daartoe bevoegd is.

Aangezien kerkgenootschappen niet als zodanig elders geregistreerd staan, en er a fortiori niet bekend is in hoeveel gevallen binnen kerkgenootschappen sprake is van een koepeorganisatie (immers uitsluitend het hoogste aggregatieniveau is inschrijfplichtig) lijkt een omgekeerde enquête niet de aangewezen modaliteit voor de inschrijving van de kerkgenootschappen. Er zal nog overleg plaatsvinden tussen het samenwerkingsverband van de kamers en het Contact in Overheidszaken, teneinde de lasten van de inschrijving zo veel mogelijk te beperken. Vooralsnog lijkt een stelpost van 43 minuten (gelijk aan die van de vereniging van eigenaars) per opgave een redelijke inschatting.

Aangaande de structurele lasten het volgende. Gelet op de genoemde beperkte gegevensset zal het aantal mutaties gemiddeld ten hoogste 1 per jaar bedragen. Elke opgave tot wijziging van de gegevens dient vergezeld te gaan van een verklaring waaruit blijkt dat de persoon die de opgave tot wijziging doet, daartoe gemachtigd is. Die bevoegdheid blijkt niet uit een eerdere opgave: in relatie tot kerkgenootschappen worden namelijk geen persoonsgegevens vastgelegd.

De kosten per opgave van een mutatie kunnen worden gelijkgesteld aan die van de inschrijving dus 43 minuten.

Aangaande het aantal kerkgenootschappen – levensbeschouwelijke organisaties met de rechtsvorm van vereniging of stichting niet hieronder begrepen - bestaan geen schattingen op enigszins betrouwbaar niveau; a fortiori is niet bekend in hoeverre binnen een kerkgenootschap sprake is van een overkoepelend lichaam (zoals vermeld in paragraaf 3.1 is alleen het hoogste aggregatieniveau inschrijfplichtig). Op mesoniveau valt dus geen schatting te geven van de eenmalige of de structurele administratieve lasten.

7.4 De administratieve lasten voor agrarische eenmanszaken

Uit dit besluit vloeit voor agrarische eenmanszaken een administratieve verplichting voort die niet reeds blijkt uit de wet. Artikel 9 tot en met 11 van de wet geeft namelijk aan welke gegevens

betreffende een onderneming moeten worden ingeschreven; artikel 1, eerste lid, onderdeel f, onder 1°, van dit besluit voegt daar de handtekening aan toe. Aangezien de handtekening reeds wordt geplaatst onder het retourformulier van de omgekeerde enquête leidt dat niet tot extra kosten voor betrokkenen (de eenmalige administratieve lasten zijn reeds becijferd in de memorie van toelichting bij de wet).

ARTIKELEN

Hoofdstuk 1

Artikel 1

Onder werkzame personen worden verstaan de personen die, al dan niet in dienst van de onderneming, doorgaans 15 uur of meer per week werken. Hieronder zijn medewerkers, eigenaren en meewerkende familieleden van eigenaren eveneens te verstaan. Deze definitie is ook gebruikt in het handelsregisterbesluit 1996.

In dit besluit worden vaak persoonlijke gegevens genoemd die opgenomen worden met betrekking tot functionarissen van ondernemingen en rechtspersonen. Het komt echter ook voor dat deze functionaris niet een natuurlijk persoon, maar een rechtspersoon of vennootschap is. In dat geval is er behoefte aan andere gegevens dan wanneer het een natuurlijk persoon zou betreffen. Door in het besluit deze definitie te hanteren, worden in alle gevallen de juiste gegevens van een functionaris gevraagd.

Handtekening wordt aldus gedefinieerd dat deze ook een elektronische handtekening omvat. Daarmee wordt al ingespeeld op toekomstige ontwikkelingen en de evoluerende digitalisering van het register.

Artikel 2

In dit artikel wordt invulling gegeven aan het begrip ‘onderneming’. Het artikel somt de elementen op die in combinatie met elkaar tot de vaststelling van het bestaan van een onderneming kunnen leiden. Wanneer al deze elementen in voldoende mate aanwezig zijn, is er sprake van een onderneming. De elementen zijn cumulatief; ontbreekt een ervan, dan is er geen sprake van een onderneming. Bewust niet is opgenomen dat een onderneming “meer dan incidenteel” zijn activiteiten uit moet oefenen. Opnemen van dit criterium is wel overwogen maar is niet gebeurd, omdat naar huidige maatstaven ook incidentele activiteiten een dusdanige omvang kunnen hebben dat er sprake is van een onderneming. Voorbeeld van een dergelijke activiteit is de organisatie van een groot éénmalig concert. Zie tevens het algemene deel van de toelichting.

Hoofdstuk 2

In dit hoofdstuk worden regels gesteld met betrekking tot de opgave ter inschrijving in het handelsregister. Het hoofdstuk omvat nadere regels over de eisen die aan een opgave gesteld worden, de wijze waarop de kamer met een opgave omgaat en wie er in aanvulling op het bepaalde in artikel 18 van de wet verplicht is tot het doen van een opgave.

Artikel 3

Het eerste lid correspondeert met artikel 3, eerste lid, van het handelsregisterbesluit 1996. Het tweede lid maakt het mogelijk dat een kamer er in bepaalde gevallen genoeg mee neemt dat de opgave afwijkt van het voorgeschreven formulier. Een voorbeeld hiervan is een ontvangen verhuisbericht van een onderneming. De kamer kan er dan voor kiezen dit als een opgave te accepteren, omdat het uitvragen van de gegevens door middel van een formulier omslachtiger is en meer administratieve lasten met zich meebrengt. Let wel, dit is een discretionaire bevoegdheid van de kamer en de opgave dient uiteraard wel volledig en ondertekend te zijn door een opgaveplichtige.

Aangezien de beslissing om tot inschrijving over te gaan een besluit is in de zin van de Algemene wet bestuursrecht, krijgt degene die de opgave doet daarvan een bevestiging. Deze wordt kosteloos verstrekt en is eenmalig. Het gaat om een bevestiging van het feit dat de onderneming of de rechtspersoon is ingeschreven en niet om een (niet kosteloos) uittreksel uit hetgeen in het register is ingeschreven of daarbij is gedeponeerd.

Artikel 4

In verband met het grotere belang van de juistheid van het register en de daarmee samenhangende grotere verantwoordelijkheid van de kamer, is het standpunt verlaten dat de kamer de opgave ‘summierlijk’ onderzoekt (vergelijk artikel 5 Handelsregisterbesluit 1996).

Dit onderzoek is tweeledig. Ten eerste wordt de bevoegdheid van de persoon die de opgave doet gecontroleerd. Indien daarin een gebrek wordt geconstateerd kan de kamer niet anders dan de opgave niet in behandeling te nemen, ingevolge artikel 5.

Ten tweede onderzoekt de kamer de opgave inhoudelijk. Dit omvat onder meer een controle of aan alle vereisten tot inschrijving is voldaan en een controle of het in te schrijven gegeven juridisch bestaandbaar is, dat wil zeggen dat er door de inschrijving niet een figuur ontstaat die niet voldoet aan de vereisten van het recht. Voor dit onderzoek kan de kamer vragen om nadere bewijsstukken. Indien de kamer geen reden heeft om te twifelen aan de bevoegdheid van de persoon en de juistheid van de inschrijving, wordt overgegaan tot inschrijving. Indien één van de weigeringsgronden van artikel 5 zich voordoet, maakt de kamer een afweging of de opgave tot inschrijving geweigerd wordt.

Het onderzoek van de kamer is grondiger dan voorheen, maar de verantwoordelijkheid voor de juistheid van de gegevens ligt evenals voorheen bij degene die opgaveplichtig is. De kamer is daar afhankelijk van en mag tot op zekere hoogte ook uitgaan van de juistheid van de opgave. Een onderzoek van de kamer houdt niet in dat op alle mogelijke onjuistheden wordt gecontroleerd; daartoe ontbreekt de mankracht en het zou ook een ongewenste verzwaring van de administratieve lasten met zich mee brengen. De kamer moet in redelijkheid tot een oordeel over de juistheid van de opgave komen.

Artikel 5

In het eerste lid wordt bepaald dat een opgave niet kan worden ingeschreven indien deze is gedaan door een persoon die daar niet toe bevoegd is of die onvoldoende aantoonbaar bevoegd te zijn. De kamer moet in een dergelijk geval de inschrijving weigeren.

Op grond van artikel 39 van de wet, zijn in het tweede lid de criteria opgenomen, op grond waarvan de inschrijving geweigerd kan worden. Uit hoofde van de verantwoordelijkheid voor een goede kwaliteit van het register is het nodig dat de kamer de middelen heeft om gegevens die onjuist zijn te weigeren in te schrijven. Dit artikel somt de weigeringscriteria op, daarmee is eveneens de omvang van het onderzoek van de kamer gegeven.

Het tweede lid, onderdeel a, omvat de weigeringsgrond in verband met strijd met een wettelijk voorschrift, het recht, de openbare orde of de goede zeden, en was oorspronkelijk een toets die de kantonrechter aanlegde. Met het vervallen van de kantongerechtsprocedure moet de kamer zich een oordeel vormen over deze materie. Van strijd met een wettelijk voorschrift is sprake indien de opgave niet voldoet aan de bij of krachtens de wet daaraan gestelde eisen, bijvoorbeeld de handtekening ontbreekt. Van strijd met de openbare orde of goede zeden kan bijvoorbeeld sprake zijn indien de activiteitenomschrijving van een onderneming het begaan van één of meer misdrijven inhoudt.

Het tweede lid, onderdeel b, wordt gebruikt indien de opgave onvolledig is of indien de opgave innerlijk strijdig is. Dat laatste is bijvoorbeeld het geval indien de oprichtingsovereenkomst van een vennootschap andere vennoten noemt dan degenen die opgegeven zijn op het formulier.

Onderdeel c heeft betrekking op een opgave tot wijziging, waarbij de te wijzigen gegevens, na wijziging ervan strijdig zouden zijn met de overige ingeschreven gegevens. Indien door de opgave het dossier niet meer consistent is of zou zijn, kan de kamer de opgave tot wijziging weigeren.

Bijvoorbeeld, een opgave wordt ingediend betreffende de uittreding van een bestuurder met een ingangsdatum die blijkt de bestaande inschrijving ligt vóór de datum van diens benoeming.

Onderdeel d is gestoeld op de gedachte dat het register voor een aantal gegevens afhankelijk is van de registratie in andere basisregisters en daarom voor die gegevens niet leidend is. De persoonsgegevens zijn bijvoorbeeld afkomstig uit de gemeentelijke basisadministratie. Wanneer een gegeven, bijvoorbeeld een op een bepaalde manier gespelde persoonsnaam, daarvan afwijkt, is de wijze waarop het gegeven in de gemeentelijke basisadministratie staat leidend.

Onderdeel e is de restcategorie. De eerste categorieën hadden met name betrekking op de administratieve werkelijkheid. Dit onderdeel gaat meer over een feitelijke onjuistheid. Bij voorgenomen toepassing van dit onderdeel vraagt de kamer zonodig om nadere bewijsstukken, om de opgave te onderbouwen. Indien dit bewijs achterwege blijft of niet overtuigend is, kan dit onderdeel worden ingeroepen. Op grond van het eerste lid moet en het tweede lid kan de kamer weigeren een opgave in te schrijven. Een dergelijke weigering is een besluit in de zin van de Algemene wet bestuursrecht, waartegen bezwaar en beroep openstaan. Het derde lid van artikel 5 beoogt de persoon die de opgave tot inschrijving heeft gedaan op zijn verzoek weer in het bezit te stellen van de papieren

en bewijsstukken die hij voor de opgave heeft gebruikt. Daarmee kan deze zonder al te veel moeite een nieuwe opgave voorbereiden. Dit lid is slechts van toepassing indien de inschrijving geweigerd wordt, indien de inschrijving wel plaatsvindt blijft de opgave ter beschikking van de kamer van koophandel.

Artikel 6

Naast de personen die verplicht zijn een opgave te doen op grond van artikel 18 van de wet, noemt artikel 6 de personen die eveneens daartoe verplicht zijn. Het eerste lid bevat functionarissen, die bevoegd zijn tot het doen van opgave met betrekking tot alle gegevens omtrent een onderneming of een rechtspersoon. In het tweede lid wordt voor specifieke gegevens een persoon verplicht tot het doen van opgave. De verplichting van onderdeel e van het tweede lid geldt niet voor de griffier van een buitenlands rechtscollege, daarom rust in dergelijke gevallen de verplichting om een uitspraak in te schrijven op de personen die daartoe verplicht zijn op grond van artikel 18 van de wet of het eerste lid van dit artikel.

De verplichting om opgave ter inschrijving te doen in het register op basis van andere wetgeving blijft ongewijzigd, te denken valt onder meer aan artikel 436 van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek.

Artikel 7

Dit artikel komt overeen met het artikel 8a, eerste lid, eerste volzin, van het Handelsregisterbesluit 1996, met dien verstande dat het is aangevuld met het Europees economisch samenwerkingsverband en de Europese coöperatieve vennootschap..

Hoofdstuk 3 In te schrijven rechtspersonen

Artikel 8

Op grond van dit artikel worden, in aanvulling op artikel 6, derde lid, van de wet, de kerkgenootschappen ingeschreven die geen deel uitmaken van een organisatie in de zin van artikel 6, derde lid, van de wet. Op grond van artikel 6, derde lid, van de wet, geldt een inschrijfplicht voor een organisatie waar een kerkgenootschap deel van uitmaakt. De reden daartoe is dat enkel een inschrijfplichting geldt voor het hoogste aggregatieniveau waarvan een of meer kerkgenootschappen deel uitmaken. In een aantal gevallen is dat hoogste aggregatieniveau het kerkgenootschap zelf en kent deze geen koepelorganisatie. In die gevallen vloeit uit artikel 6, derde lid, van de wet niet onmiskenbaar een inschrijfplicht voort. Het is daarom noodzakelijk een inschrijfplicht voor die kerkgenootschappen te regelen. Dat gebeurt in het eerste lid.

In het tweede lid is een inschrijfplicht geregeld voor kerkgenootschappen die, weliswaar deel uitmaken van een organisatie als bedoeld in artikel 6, derde lid, van de wet, maar deze organisatie heeft geen rechtspersoonlijkheid. Omdat de rechtspersoonlijkheid ontbreekt, biedt in dat geval de inschrijving van de organisatie zelf niet voldoende aanspraak. Het kerkgenootschap is dan volgende niveau dat wel rechtspersoonlijkheid bezit. De verplichting om zich in te schrijven geldt dan zowel voor de organisatie als voor de kerkgenootschappen die daarvan deel uitmaken. De toekenning van rechtspersoonlijkheid aan enige organisatie laat deze regeling onverlet. De gegevens die over kerkgenootschappen worden opgenomen, staan in artikel 12 van de wet jo. artikel 31 van dit besluit.

Hoofdstuk 4 Op te nemen gegevens

In hoofdstuk 4 worden in aanvulling op de artikelen 9 tot en met 14 van de wet genoemde authentieke gegevens, voor verschillende entiteiten niet-authentieke gegevens opgenomen. In sommige gevallen is het denkbaar dat een gegeven niet beschikbaar is voor de entiteit in kwestie, bijvoorbeeld de onderneming heeft geen internetadres. Daarom worden de op te nemen gegevens enkel indien ze van toepassing zijn opgenomen. Indien het gevraagde gegeven niet bestaat, bestaat er geen plicht om er alsnog in te voorzien.

Bij de indeling van dit hoofdstuk is de systematiek van de wet gevolgd. Allereerst worden de algemene gegevens betreffende ondernemingen geregeld, en daarna meer specifieke regels betreffende de onderneming. In paragraaf 3 worden de algemene gegevens betreffende degene aan wie een ondernemig toebehoort geregeld en in paragraaf 4 de meer specifieke gegevens. In paragraaf 5 worden

niet-authentieke gegevens over een vestiging opgenomen en in paragraaf 6 een aantal bijzondere gegevens

§ 1. Algemene gegevens

Artikel 9

De datum waarop de wijziging is ingegaan hoeft niet overeen te komen met de datum waarop de wijziging opgegeven wordt. De datum waarop de wijziging is geregistreerd heeft een functie met betrekking tot het bieden van rechtszekerheid. Vanaf het moment van de registratie mogen derden die het register raadplegen zich in beginsel in hun handelen op het geregistreerde gegeven baseren. De informatieve functie van het register brengt met zich mee dat de datum waarop de opgegeven wijziging in de praktijk is ingegaan moet worden opgegeven.

In het tweede lid wordt bepaald dat indien een kamer ambtshalve enig gegeven wijzigt, zij zo mogelijk de datum waarop de wijziging vermoedelijk feitelijk tot stand kwam inschrijft. In het derde lid wordt bepaald dat er een aantekening wordt opgenomen bij de ondernemingen en rechtspersonen die door de kamer ambtshalve voor de eerste maal worden ingeschreven. Aan de gegevens die over deze ondernemingen en rechtspersonen zijn opgenomen ontbreekt de derdenwerking op grond van artikel 50 van het besluit zolang de handtekening op de opgave ontbreekt van degene die tot het doen van de opgave verplicht is. Door daarvan een aantekening op te nemen is het kenbaar aan de gebruikers van het register dat de derdenwerking eraan ontbreekt.

Artikel 10

Een buitenlandse rechtspersoon of vennootschap kan een onderneming in Nederland drijven. In dat geval worden de gegevens aangaande zijn registratie in het buitenlands register opgenomen, opdat de gegevens van de rechtspersoon of vennootschap te achterhalen zijn.

§ 2. Algemene gegevens van de onderneming

Artikel 11

Van een onderneming wordt het aantal werkzame personen opgenomen, die in de onderneming werkzaam waren op de eerste werkdag na 30 april van elk jaar. Omdat het niet wenselijk is om constant te voldoen aan de verplichting van artikel 20 van de wet, om de gegevens te allen tijde actueel te houden, wanneer het om een fluctuerend gegeven als de werkzame personen gaat, is ervoor gekozen om een peildatum te introduceren. Elk jaar dient dit gegeven geactualiseerd te worden. Indien er op die datum evenveel werkzame personen zijn als ingeschreven stonden met betrekking tot het voorgaande jaar, hoeft er geen opgave tot wijziging te worden gedaan.

Het aantal werkzame personen wordt uitgesplitst naar vestiging. Dat is relevant voor statistisch onderzoek naar de economische activiteit per regio, hetgeen een doel is van het register, op grond van artikel 2, onderdeel b, van de wet.

De korte aanduiding van de activiteit of activiteiten is een omschrijving en een daarbij behorende code, een zogeheten NACE/SBI-code. Het vaststellen welke omschrijving het best bij een onderneming past, gebeurt in overleg tussen de kamer en de persoon die de opgave doet. De korte aanduiding van de activiteit betreft de feitelijke uitgeoefende activiteiten. Dat kunnen dus andere activiteiten zijn dan die welke volgen uit de doelomschrijving in de statuten van een rechtspersoon. Indien er meerdere activiteiten worden uitgeoefend worden deze allemaal geregistreerd.

Artikel 12

Een onderneming is verplicht zijn gevolmachtigde handelsagenten die in Nederland werkzaam zijn in te schrijven in het register. Voor overige gevolmachtigden van een onderneming ('procuratiehouders') is de inschrijving facultatief. Inschrijving heeft met name voordelen voor de gevolmachtigde, daar deze dan kan aantonen dat hij de onderneming vertegenwoordigt. Voorts mag degene die het register raadpleegt uitgaan van de juistheid van de ingeschreven volmacht.

Artikel 13

Degene aan wie een onderneming toebehoort kan een rechtspersoon in oprichting (hierna: i.o) zijn. Deze entiteit moet worden ingeschreven in het register. Deze rechtspersoon i.o. beoogt verplichtingen aan te gaan namens de later tot stand te brengen rechtspersoon. Totdat de rechtspersoon bestaat en deze de verplichtingen die in naam van de rechtspersoon zijn aangegaan over heeft genomen is degene die de verplichting handelend onder de naam van de rechtspersoon i.o. is aangegaan persoonlijk gebonden. Daarom is het nodig om van deze personen de persoonlijke gegevens op te nemen. Voor zover de gegevens al bekend zijn, worden de bij de toekomstige rechtsvorm genoemde gegevens opgenomen.

Artikel 14

Met betrekking tot een onderneming die geen vestiging heeft in Nederland, maar vertegenwoordigd wordt door gevolmachtigd handelsagenten, is het wenselijk een adres in Nederland te kennen waar de onderneming te bereiken is. Dit adres kan goed het adres zijn van een gevolmachtigd handelsagent.

§ 3. Algemene gegevens van een rechtspersoon

Artikel 15

Niet uitsluitend natuurlijke personen aan wie een onderneming toebehoort, maar ook rechtspersonen kunnen gevolmachtigden hebben. Er kan dan behoefte bestaan om deze gevolmachtigden op te laten nemen in het register. Indien dat gebeurt, worden de gegevens genoemd in dit artikel opgenomen.

Artikel 16

Rechtspersonen waaraan geen onderneming toebehoort en die geen vestiging hebben, moeten domicilie kiezen op een adres dat niet enkel een postbus mag zijn. Het betreft hier rechtspersonen zonder enige activiteit die (nog) niet zijn ontbonden, zoals bijvoorbeeld lege BV's. Ook verenigingen en stichtingen kunnen hieronder vallen, hoewel die in de regel wel een vestiging hebben. Het adres dat in deze opgegeven wordt is per definitie niet een vestiging in de zin van de wet, immers artikel 1, onderdeel j, van de wet definieert de vestiging als een gebouw of complex van gebouwen waar duurzame uitoefening van de activiteiten van een onderneming of rechtspersoon plaatsvindt. Bij rechtspersonen waaraan de duurzame uitoefening van activiteiten ontbreekt is geen sprake van een vestiging in die zin en dientengevolge kan er bijvoorbeeld ook niet zonder nader onderzoek beslag gelegd worden op de op dat adres aanwezige goederen.

§ 4. Specifieke gegevens afhankelijk van de rechtsvorm

Artikel 17

Bij een eenmanszaak wordt in aanvulling op de gegevens uit artikel 10, tweede lid, van de wet, de handtekening en de geslachtsaanduiding van degene aan wie de onderneming toebehoort opgenomen.

Artikel 18

Voor openbare vennootschappen geldt dat een vennoot ook een niet-natuurlijk persoon kan zijn. In dit artikel worden dus verschillende gevallen onderscheiden, waarbij de gegevens per soort vennoot anders zijn. Van alle vennoten worden de datum van zijn toetreding en zijn uittreding opgenomen. Voor natuurlijke personen geldt dat, in aanvulling op de authentieke gegevens van artikel 10, derde lid, onderdeel e, onder 1°, van de wet, als niet-authentiek gegeven ook nog de handtekening en de geslachtsaanduiding worden opgenomen. Voor niet-natuurlijke personen wordt naast de authentieke gegevens een bezoekadres gevraagd. Daarnaast wordt voor buitenlandse rechtspersonen of vennootschappen die vennoot zijn, het nummer opgenomen waaronder zij in het buitenlandse register staan ingeschreven. Daarbij is het uiteraard ook noodzakelijk om te weten welk register, vandaar dat de naam van het register gevraagd wordt en de plaats waar het wordt gehouden.

Artikel 19

Over een commanditaire vennootschap wordt ook opgenomen hetgeen omtrent een openbare of stille vennootschap zou worden opgenomen, zie tevens de toelichting op artikel 18. Echter worden niet over alle vennoten de gegevens opgenomen. Voor een commanditaire vennootschap worden de commanditaire vennoten niet geïdentificeerd. Uitsluitend van de niet-commanditaire vennoten worden de persoonlijke gegevens inclusief hun handtekening en geslachtsaanduiding opgenomen. Zowel het geldbedrag en de waarde van de goederen die reeds ter beschikking zijn gesteld als die overeengekomen zijn om ter beschikking gesteld te zullen worden, worden opgenomen.

Artikel 20

In de meeste gevallen zal datgene wat de rechten van derden aangaat zijn opgenomen in de oprichtingsovereenkomst van de openbare of stille vennootschap of de commanditaire vennootschap. Maar ook enige andere overeenkomst tussen vennoten onderling, die bepalingen bevat die de rechten van derden aangaan, wordt hier bedoeld. Dit artikel verplicht niet tot openbaarmaking van de gehele overeenkomst, maar slechts tot de relevante delen daaruit. Daarbij moet gedacht worden aan beperkingen in de vertegenwoordigingsbevoegdheid of onderwerpen als het doel van de vennootschap, hetgeen relevant kan zijn in het licht van artikel 811 van Boek 7 van het Burgerlijk Wetboek.

Artikel 21

Een rederij is de gedeelde eigendom van een in de registers ingeschreven zeeschip, zie artikel 160 van Boek 8 van het Burgerlijk Wetboek. Als zodanig neemt de rederij deel aan het economisch verkeer. Het dient de rechtszekerheid in het economisch verkeer indien de rederij en de leden ervan ingeschreven staan in het Handelsregister.

Naast de leden van een rederij is de boekhouder een centrale functionaris in een rederij. Hij is niet altijd eveneens een lid van de rederij, hij moet dus apart worden opgenomen. Met name zijn bevoegdheid om in naam van de rederij verbintenissen aan te gaan brengt met zich mee dat hij als zodanig bevoegd bekend moet zijn. Voor een rederij geldt dat een lid van een rederij een niet-natuurlijk persoon kan zijn, vergelijkbaar met een vennoot in een openbare of stille vennootschap. Daarom worden de gegevens met betrekking tot het lid onderverdeeld naar zijn verschijningsvorm op dezelfde wijze als in artikelen 18 en 19.

Artikel 22 tot en met 27

Deze artikelen komen inhoudelijk overeen met de oude artikelen 14, 17 tot en met 20 en 24 van het Handelsregisterbesluit 1996. Met betrekking tot deze rechtsvormen is geen wijziging beoogd ten opzichte van de huidige praktijk. Artikel 22, tweede lid en artikel 25, derde lid, onderdeel c, verplichten tot de opgave van het geplaatste kapitaal. Wanneer dit reeds op grond van artikel 5:34 van de Wet op het financieel toezicht aan de Autoriteit Financiële Markten (AFM) is gemeld, is de AFM verplicht de opgave hiertoe te doen. In dit geval is ook een verplichting om te allen tijde het bedrag van het geplaatste kapitaal actueel te houden overbodig en zou deze leiden tot een onwerkbare situatie waarbij elke dag een opgave gedaan zou moeten worden. In dit geval is weer gekozen voor een peildatum van de opgave. Daarnaast is overigens een facultatieve mogelijkheid om de waarde op andere data op te geven.

Artikel 28 en 29

Over een vereniging, coöperatie, onderlinge waarborgmaatschappij of stichting worden in aanvulling op de authentieke gegevens, bedoeld in artikel 12 van de wet, eveneens een aantal gegevens opgenomen over de bestuurders en anderen aan wie vertegenwoordigingsbevoegdheid wordt toegekend.

Een vereniging zonder volledige rechtsbevoegdheid kan op grond van artikel 6, tweede lid, van de wet, worden ingeschreven. Indien dat gebeurt worden dezelfde gegevens opgenomen als over een vereniging met volledige rechtsbevoegdheid zouden worden opgenomen.

Artikel 30

Het bestuur van een vereniging van eigenaars kan de vereniging binden. Van de bestuurders worden daarom de persoonlijke gegevens opgenomen, alsmede de bevoegdheid tot vertegenwoordiging.

Artikel 31

Dit artikel moet worden gelezen in samenhang met artikel 6, derde lid, van de wet en artikel 8 van dit besluit. Uit eerstgenoemd artikel blijkt de inschrijfplicht van een organisatie waarvan een of meer kerkgenootschappen deel uitmaken en welke rechtspersoonlijkheid bezit (in dit verband wordt ook wel de term 'lichaam' in de zin van artikel 2 van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek gebruikt). Artikel 8 van het besluit, gebaseerd op datzelfde wetsartikel, maakt duidelijk dat een kerkgenootschap dat geen deel uitmaakt van een organisatie als bedoeld in artikel 6, derde lid, van de wet, zelf moet worden ingeschreven.

Omtrent kerkgenootschappen wordt slechts het hoogste aggregatieniveau ingeschreven. Gelet op de functie van het register in het bevorderen van de rechtszekerheid in het maatschappelijk verkeer moet aan dat hoogste aggregatieniveau wel de voorwaarde van rechtspersoonlijkheid worden gesteld: een informele vereniging waarvan een of meer kerkgenootschappen deel uitmaken kan ter zake van de inschrijving in het register niet gelden als het hoogste aggregatieniveau met betrekking tot een of meerdere kerkgenootschappen. Het opnemen van een organisatievorm die geen rechtspersoonlijkheid heeft biedt geen toegevoegde waarde, gezien de doelen genoemd in artikel 2 van de wet, maar is slechts onnodig belastend voor de organisatie als de kerkgenootschappen die daar deel van uitmaken. Het hoogste aggregatieniveau kan dus hetzij het kerkgenootschap zelf zijn (dat heeft immers rechtspersoonlijkheid) hetzij een lichaam met rechtspersoonlijkheid krachtens artikel 2 van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek waar een kerkgenootschap deel van uitmaakt.

Volgens de gangbare uitleg van de Nederlandse wet gelden de Hervormde Kerk, de Protestantse Kerk in Nederland (PKN) en de Rooms-Katholieke Nederlandse kerkprovincie als kerkgenootschappen, en de plaatselijke gemeenten c.q. parochies als zelfstandige onderdelen daarvan. Bij de Gereformeerde Kerken in Nederland (tot aan de fusie waarbij deze opgingen in de PKN) en de kleinere gereformeerde kerken geldt de plaatselijke gemeente echter als het kerkgenootschap. Van elke organisatievorm worden de gegevens opgenomen van het hoogste rechtspersoonlijkheid bezittende aggregatieniveau.

Artikel 6, derde lid, van de wet stelt een inschrijfplicht ten aanzien van 'de organisatie waarvan een of meer kerkgenootschappen deel uitmaken' en maakt daarbij geen onderscheid in organisaties met resp. zonder rechtspersoonlijkheid. Op grond daarvan moet ook laatstgenoemde - de overkoepelende organisatie zonder rechtspersoonlijkheid - worden ingeschreven echter zonder dat dit in de plaats treedt van de eigen inschrijfplicht van aangesloten kerkgenootschappen. Deze situatie komt echter nauwelijks voor.

Op dit hoogste aggregatieniveau worden slechts die gegevens opgenomen die noodzakelijk zijn om met een kerkgenootschap of lichaam in contact te kunnen treden. Daartoe worden op grond van artikel 12 van de wet een uniek nummer, de naam en de rechtsvorm opgenomen en op grond van artikel 31 de contactgegevens. In het derde lid worden gegevens aangewezen waarvoor de exceptie van artikel 17, eerste lid, onderdeel c, van de wet, geldt. Deze gegevens hoeven dus niet te worden opgegeven. Het gaat dan om de statutaire zetel, de datum van aanvang van de rechtspersoon of de activiteiten en de vestigingen van een kerkgenootschap of lichaam.

Het is mogelijk voor een kerkgenootschap of een zelfstandig onderdeel ervan, naar analogie met de informele vereniging, om zich in te schrijven in het handelsregister. In dat geval kan ervoor worden gekozen om een aantal gegevens op te laten nemen. Niet elk van de gegevens genoemd in het vierde lid hoeft te worden opgegeven.

Artikelen 16 en 17 van de Wet bescherming persoonsgegevens verbieden specifiek het registreren van de geloofsovertuiging van natuurlijke personen. De bevoegdheid tot vertegenwoordiging of de hoedanigheid als bestuurder van een kerkgenootschap is als zodanig geen bewijs van het aanhangen van de geloofsovertuiging van dat kerkgenootschap. Door de grote correlatie tussen de geloofsovertuiging van de bestuurder en de geloofsovertuiging van het kerkgenootschap zou het feitelijk neerkomen op de registratie van de geloofsovertuiging van een persoon. Op grond van artikel 16 van de Wet bescherming persoonsgegevens is het niet toegestaan om dergelijke gegevens te

registreren. Daarom worden in dit besluit expliciet geen persoonsgegevens opgenomen in relatie tot een kerkgenootschap of een lichaam.

Artikel 32

Er bestaan rechtspersonen in Nederland die hun rechtspersoonlijkheid hebben verkregen op grond van zeer oude en inmiddels vervallen regelgeving. De rechtspersoonlijkheid is evenwel blijven bestaan. Daaronder vallen onder meer de volgende rechtspersonen: hofjes, fundaties, boermarken. Over deze en andere overige rechtspersonen worden de gegevens genoemd in dit artikel opgenomen in verband met de rechtszekerheid van het economische verkeer.

Artikel 33

Van publiekrechtelijke rechtspersonen kan niet altijd de statutaire zetel en de datum van aanvang worden achterhaald. Aan deze gegevens is ook geen grote behoefte in verband met de rechtszekerheid in het economische verkeer, noch in verband met het doel genoemd in artikel 2, onderdeel b, van de wet. Daarom worden deze gegevens uitgezonderd van de verplichting om ze op te nemen.

Artikel 34

Indien een onderneming wordt gedreven door een publiekrechtelijke rechtspersoon, dan dient het de rechtszekerheid indien de naam en de bevoegdheid van degene die de onderneming bestuurt wordt opgenomen. Deze bevoegdheid kan bij of krachtens de wet aan hem toegekend zijn, maar ook door middel van een volmacht. Deze bepaling jo. artikel 16a van de wet geeft inzicht in de bevoegdheid van een bestuurder om de onderneming te vertegenwoordigen. Immers artikel 16a van de wet verplicht de publiekrechtelijke rechtspersoon reeds tot het opnemen van de verleende volmachten om de rechtspersoon privaatrechtelijk te binden. Deze volmacht kan zowel op naam als op functie worden verleend. Daarom is het bevorderlijk voor de rechtszekerheid in het economische verkeer indien in geval er een onderneming wordt gedreven, de namen van de bestuurders worden opgenomen, indien de naam niet reeds op grond van artikel 16a van de wet wordt opgenomen. De overige relevante gegevens omtrent de bevoegdheid van de bestuurder volgen dan op grond van artikel 16a van de wet.

§ 5. Vestiging

Artikel 35

Voor zover van toepassing en in gebruik worden over elke vestiging de genoemde gegevens opgenomen. De aanduiding van de uitgeoefende activiteit kan per vestiging verschillen met de activiteit bedoeld in artikel 11 van het besluit.

§ 6. Bijzondere gegevens

Artikel 36 tot en met 41

Deze artikelen bevatten de op te nemen bijzondere gegevens. De artikelen komen inhoudelijk overeen met artikel 24 en de artikelen 26 tot en met 29 van het Handelsregisterbesluit 1996. Deze artikelen moeten in combinatie met artikel 6 worden gelezen, waarin degenen staan vermeld die tot het doen van de opgave verplicht zijn.

§ 7. Ondersteunende gegevens

Artikel 42

Artikel 39 van de wet maakt het mogelijk dat de kamer over terugmeldingen gegevens opneemt. Deze gegevens kunnen dan door de bestuursorganen worden gebruikt, indien een gegeven 'in onderzoek' staat. De op grond van artikel 39 van de wet opgenomen gegevens kunnen aan het bestuursorgaan houvast bieden in de afweging om het in onderzoek staande gegeven al dan niet te gebruiken. Dit kunnen gegevens zijn betreffende het onderzoek dat is uitgevoerd of afkomstig zijn uit de melding zelf. Omdat met het systeem van terugmeldingen geen ervaring is en de gegevens omtrent een terugmelding kunnen variëren van geval tot geval, dient de kamer van geval tot geval te beoordelen welke gegevens van nut kunnen zijn, en deze in het register op te nemen.

Hoofdstuk 5. Gegevens uit andere basisregistraties afkomstig

Artikel 43

De in dit artikel genoemde gegevens worden in het register overgenomen uit de gemeentelijke basisadministratie persoonsgegevens. De kamer heeft hierin geen eigen afweging te maken of enige onderzoeksplicht. De doorwerking van een wijziging van een gegeven in de gemeentelijke basisadministratie in het register is geen besluit in de zin van de Algemene wet bestuursrecht, immers de kamer neemt daarover geen beslissing. Evenmin is het een wijziging op grond van een melding in de zin van artikel 32 van de wet. De informatiefunctie van het Handelsregister brengt met zich mee dat het noodzakelijk is dat ook de datum waarop de wijzigingen in gingen mede opgenomen wordt. Artikel 9, eerste lid, is daarom ook van toepassing op deze gegevens.

Artikel 44

Voor het maken van een koppeling tussen het register en de daarin opgenomen gegevens en de andere basisregistraties waaruit de gegevens afkomstig zijn, is tijd nodig. Dit artikel stelt de termijn daarvoor op 72 uur. Op het moment dat de koppeling gemaakt is, wordt een wijziging in het andere basisregister onmiddellijk verwerkt in het handelsregister.

Hoofdstuk 6. Wijzigingen van opgenomen gegevens

Artikelen 45

Het formulier dat gebruikt kan worden voor een terugmelding wordt bij ministeriële regeling vastgesteld. Met de gebruikers en de kamers zal daarover worden afgestemd. De terugmelding vormt een kernelement in de nieuwe opzet van het register als basisregistratie. Door een formulier voor de terugmelding vast te stellen bij ministeriële regeling, in plaats van laten vaststellen door de kamers, kan met de betrokken gebruikers afstemming plaatsvinden, maar wordt tevens de gewenste flexibiliteit behouden. Er kunnen zich immers met deze nieuwe techniek onvoorziene situaties voordoen, waardoor behoefte kan ontstaan aan een gewijzigd formulier.

In het tweede lid zijn de minimale gegevens opgenomen die nodig zijn om een melding op de juiste manier te kunnen verwerken. Deze gegevens vormen het uitgangspunt voor het formulier, bedoeld in het eerste lid.

Het derde lid ziet op de situatie dat een onderneming of rechtspersoon niet in het register opgenomen is, en er dus niet de benodigde unieke nummers in de melding genoemd kunnen worden. Dat vergt een andere behandeling en daarom is een aantekening daarvan op het formulier nuttig.

Artikel 46

Op grond van artikel 39, onderdeel c, van de wet wordt in dit artikel bepaald dat de aantekening ‘in onderzoek’ wordt opgenomen bij het gegeven dat in onderzoek is. Indien bijvoorbeeld slechts gereede twijfel bestaat over de juistheid van het huisnummer in het adres, is het niet zinvol om de gehele onderneming ‘in onderzoek’ te zetten.

Artikel 47

Degene die een terugmelding heeft gedaan dient als betrokken bestuursorgaan op de hoogte te worden gehouden van de uitkomst van het onderzoek. Omdat tegen een besluit om al dan niet te wijzigen bezwaar en beroep openstaan, is het eveneens van belang om het bestuursorgaan te informeren indien daarvan gebruik is gemaakt.

Artikel 48

De kamers zijn op grond van dit artikel bevoegd tot het wijzigen van alle opgenomen gegevens in het register. De bevoegdheid om de authentieke gegevens te wijzigen was reeds gegeven op grond van artikel 38, eerste lid, van de wet. Dit artikel breidt die bevoegdheid uit tot de niet-authentieke gegevens.

Artikel 49

De civiele rechter kan zich uitspreken over de rechtmatigheid van enig ingeschreven gegeven, bijvoorbeeld indien de juistheid van de oprichting van een rechtspersoon in rechte wordt betwist. Als de rechter oordeelt dat een gegeven onrechtmatig is ingeschreven, dan volgt daaruit dat het gegeven niet langer ingeschreven kan zijn. Een aantekening omtrent de uitspraak waarin de onrechtmatigheid is vastgesteld kan dan op verzoek van een belanghebbende worden opgenomen.

Hoofdstuk 7. Uitzondering derdenwerking

Artikel 50

Op basis van artikel 25, vierde lid, onderdeel c, van de wet, kan aan bepaalde gegevens de derdenwerking worden ontnomen. In dit artikel worden daartoe de gegevens aangewezen die over een rechtspersoon of onderneming door middel van een ambtshalve eerste inschrijving door de kamer opgenomen zijn.

De kamer is bevoegd een onderneming of rechtspersoon ambtshalve voor de eerste maal in te schrijven. In dergelijke gevallen ontbreekt de handtekening van degene die tot het doen van opgave verplicht is. Pas op het moment dat deze persoon (of personen) de inschrijving bekrachtigt, kan aan de opgenomen gegevens derdenwerking worden toegekend. Het effect van derdenwerking kan pas voor de rekening van de ondernemer of rechtspersoon komen indien deze zich bewust is van de inschrijving in het register en de openbaarheid van de gegevens. De handtekening bevestigt dit bewustzijn. Daarnaast is de handtekening meestal de sluitsteen van een volledige set van gegevens, die worden opgegeven. Daarmee is de inschrijving volwaardig geworden en is er geen reden om de derdenwerking eraan te onthouden.

Hoofdstuk 8. Verstrekking van gegevens

Artikel 51

Om te voorkomen dat de gegevens omtrent het privé-adres van een bestuurder of andere functionaris van een rechtspersoon worden misbruikt, worden ze afgeschermd. Omdat er in bepaalde omstandigheden behoefte aan kan zijn, kunnen ze wel worden ingezien door een beperkte groep van gebruikers. Het woonadres wordt niet afgeschermd voor de beheerder van boeken en bescheiden en de bestuurder (of andere functionarissen) van een vereniging zonder volledige rechtsbevoegdheid, een vereniging van eigenaars en een overige privaatrechtelijke rechtspersoon, bedoeld in artikel 6, eerste lid, onderdeel b, van de wet. Zie tevens de algemene toelichting.

De Minister van Economische Zaken